

IRKÇI ERMENİ TERÖRİZMİNİN CEZALANDIRILMASI ÖRNEĞİ: AVUSTRALYA

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

17 Aralık 1980 tarihinde Avustralyada Türkiyenin Sydney Başkonsolosu Şarık Arıyak, Güvenlik Ataşesi Engin Sever ile, evinden Başkonsolosluğa gitmek üzere otomobiline binerken motosikletli iki kişi tarafından vurularak şehit edilmişlerdir. Merhum Başkonsolos Arıyak ve Güvenlik Ataşesi Sever ırkçı Ermeni teröristlerin saldırıları sonucu hayatlarını kaybetmişlerdir. Avustralya basını cinayetin Ermeni Soykırımı Adalet Komandoları (Justice Commandos for the Armenian Genocide - JCAG) tarafından üstlenildiğini bildirmiştir.[1]

Türk basınında ırkçı Ermeni terörü hakkında kaleme alınan haberlerde zaman zaman iyi araştırılmamış bilgilere rastlamak mümkündür. Örneğin, Ermeni terör eylemlerinde Türk diplomatlarına yönelik saldırıların faillerinin kimler olduğu karıştırılabilmektedir. 17 Aralık 1980 yılında iki diplomatımızın katledilmesi hakkında basında çıkan haberlerde cinayeti ASALA mensuplarının işlediğine yönelik bilgiler yer almıştır. Oysa cinayet, Ermeni Soykırımı için Adalet Komandoları (Justice Commandos for the Armenian Genocide □ JCAG) tarafından işlenmiştir. Ancak iki terör örgütü arasındaki iş birliği göz ardı edilmemelidir.[2] Bilinen bir diğer gerçek de JCAG terör örgütünün Taşnaklar tarafından finanse edildiğidir.

2019 yılı sonlarına doğru Avustralya yönetimi iki Türk diplomatın şehit edildiği Ermeni terör saldırısının katillerinin yeniden peşine düşmüştür. Faillerin yakalanmasını sağlayacak bilgiye verilecek ödül miktarı ise 1 milyon Avustralya Doları (4 milyon Türk Lirası) olarak belirlenmiştir.[3] Güney Galler Eyalet Emniyet Müdür Yardımcısı Mark Walton katillerin bulunmasına yönelik çabaların artacağını belirtmiştir.[4] Bu memnuniyetle karşılanan bir gelişmedir. Bu gelişme Ermeni teröristlerinin zaman aşımına uğramaksızın devamlı suretle takip edildiğinin ve edileceğinin bir göstergesidir.

Diğer taraftan Ermeni teröristlerin cezalarını çekmelerine ilişkin güven telkin etmeyen gelişmeler de cereyan etmektedir. Örneğin, ABDde 28 Ocak 1982de San Franciscoda Türk Diplomatı Başkonsolos Kemal Arıkanı öldüren, yargılanarak müebbet hapse mahkûm olan Ermeni aşırı milliyetçisi Hampig (Harry) Sassounianın, ABDdeki terör örgütlerinin faaliyetleri içinde aktif bir şekilde yer alan Taşnaksütyun üyelerinin gayretleri ile usulleri zorlayan bir şekilde tahliye kuruluna (parole board) getirilip serbest bırakılması kararı alınmıştır. Kanunun kesinleşmesi için Valinin onayı beklenmektedir. Ermeni kökenli nüfusun bulunduğu ülkelerde, terör suçu dahi söz konusu olduğunda, terörizmi meşrulaştıracak çabalara müsamaha gösterildiği ve serbest bırakılma girişimlerinden

sonuç alınabildiği maalesef gözlemlenmektedir. ABD buna bir örnektir. Yukarıdaki kararın çıkması da hiç şüphesiz, teröristleri cesaretlendirici ve terör faaliyetlerini özendirici bir girişimdir.

Daha önce 27 Ocak 1973te Türk diplomatları Başkonsolos Mehmet Baydar ve Konsolos Bahadır Demirin katili olan Gourgen Yanikian da tahliye edilmiş ve ömrünün son günlerini hapisanede değil, yaşlılar yurdunda geçirmiştir. Ölümünden yıllar sonra mezarı açılarak kalıntıları Erivandaki Yerablur Panteon askeri mezarlığına nakledilmiştir.[5] Böylece Ermenistan bir teröriste adeta savaşta ölmüş asker muamelesi yapmıştır.

Avustralya, Ermeni terörü konusunda terörizmle mücadele safında yer alarak sağduyusunu göstermektedir. Bu durum Türk kamuoyunda memnuniyetle izlenmektedir. Ancak, Avustralyada güçlü bir Ermeni lobisi vardır. Bu itibarla, Avustralya makamlarının bu konuda duyarlı davranmaları, ABDde olduğu gibi terörizme destek sağlayan çabalara hoşgörülü yaklaşılmaması büyük önem taşımaktadır.

27 Ocak 1973te vahşice katledilen Los Angeles Başkonsolosu Mehmet Baydar ve Konsolos Bahadır Demirin; 17 Aralık 1980de katledilen Sydney Başkonsolosu Şarık Arıyak ve Güvenlik Ataşesi Engin Severin; 28 Ocak 1982de acımasızca katledilen Los Angeles Başkonsolosu Kemal Arıkanın ve aşırı milliyetçi Ermeni terör örgütlerinin saldırılarında hayatını kaybeden tüm Dışişleri mensuplarının ve ailelerinin aziz hatıraları önünde saygı ile eğiliyoruz. Şehit diplomatlarımızın katledilmiş olduğu diğer ülkelerin de Avustralyada gösterilen hassasiyeti dikkate alarak bu konuda girişimlerde bulunmalarını temenni ediyoruz.

[1] Bilal Şimşir, *Şehit Diplomatlarımız* (Ankara: Bilgi Yayınevi, 2000), s. 341.

[2] Ömer Engin Lütem, *Ermeni Terörü*, Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayını, 2007, s. 20.

[3] No: 364, 17 Aralık 2019, JCAG Mensubu Ermeni Teröristlerce Şehit Edilen Sidney Başkonsolosumuz Şarık Arıyak ve Ataşe Engin Severe Ait Dosyanın Avustralya Tarafından Yeniden Açılması Hk., *T.C. Dışişleri Bakanlığı*, 17 Aralık 2019, http://www.mfa.gov.tr/no_364_-ermeni-teroristler-tarafindan-sehit-edilen-diplomatlarimiza-ait-dosyanin-yeniden-acilmasi-hk.tr.mfa

[4] Avustralya Polisi 39 Yıldır Teröristleri Arıyor, *CNNTurk.com*, 17 Aralık 2019, <https://www.cnnturk.com/video/turkiye/avustralya-polisi-39-yildir-teroristleri-ariyor>

[5] No: 129, 6 Mayıs 2019, Los Angeles Başkonsolosumuz Mehmet Baydar ile Muavin Konsolosumuz Bahadır Demiri 27 Ocak 1973 tarihinde Şehit Eden Ermeni Asıllı Teröristin 5 Mayıs 2019 Tarihinde Düzenlenen Törenle Erivandaki Askeri Mezarlığa Gömülmesi Hk., *T.C. Dışişleri Bakanlığı*

, 6 Mayıs 2019, http://www.mfa.gov.tr/no_129_-ermeni-asilli-teroristin-erivan-daki-askeri-mezarliga-gomulmesi-hk.tr.mfa

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2025. "IRKÇI ERMENİ TERÖRİZMİNİN CEZALANDIRILMASI ÖRNEĞİ: AVUSTRALYA." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2020 / 6. Ocak 30. Erişim Mayıs 16, 2025. <https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/IRKCI-ERMENI-TERORIZMININ-CEZALANDIRILMASI-ORNEGI-AVUSTRALYA>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır